

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2024

Decizia protocolară nr. _____/2024

Proiect

L E G E
pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea
Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân
în proprietatea statului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Anexa la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 78-80, art. 572), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„Anexă
la Legea nr. 668/1995

LISTA
terenurilor destinate agriculturii proprietate publică
a statului domeniul public

Unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea	Suprafața totală a terenurilor (ha)	Numerele cadastrale
Anenii Noi	3200,1811	1046118137; 1046116006; 1046110005; 1046108007; 1046107003; 1046103130; 1046102021; 1034411275; 1034210044; 1034116001; 1032108010; 1032108003; 1032108002; 1032107002; 1032106001; 1032105004; 1032104120; 1032103173; 1032103172; 1032102022; 1032102021; 1032101053; 1021112038; 1021112037; 1021102087; 1017118260; 1017113001; 1017111010; 1017110010; 1017109012; 1017108280; 1017108278; 1032107003; 1032105028; 1032104099; 1032103174

Cahul	1137,5222	9417203174; 1742105223; 1727407001; 1727405001; 1720304150; 1720103005; 1720103004; 1720103003; 1720103002; 1720103001; 1720102556; 1720102003; 1720102002
Călărași	5,9999	2539103398
Cantemir	141,2799	2145110055; 2145109056; 2145108109; 2145107019; 2145102111; 2145102110
Căușeni	2614,3099 (inclusiv 2376,2493 în satul Gîsca)	2716109206; 2716109205; 2716108270; 2336108750; 2336108749
Chișinău	4139,8566	0155215068; 0155213095; 0131212040; 0124307006; 0124307005; 0124307004; 0100301034; 0100301032; 5511104065; 5511103131; 5511103129; 0100118012; 0142202001; 3156202004; 3156202003; 3156202002; 3156202001; 3156201100; 3156201084; 3153217433; 3153211015; 3153211014; 3153211013; 3153209004; 3153209002; 3153208054; 3153208049; 3153202040; 3153201005; 3153201004; 3153201002; 3153107001; 3153103008; 0155209014; 0100119008; 0100119010; 0142208007; 0142208006; 0142207086; 0142207085; 0142206008; 0142206007; 0142206005; 0142203105; 0131210001; 0131209001; 0131208002; 0131207003; 0131206002; 0131205003; 0131205002; 0131204072; 0131203007; 0131203001; 0131202307; 0131201006; 0131128433; 0131120016; 0131120015; 0131120014; 0131119001; 0131113001; 0131112001; 0131111002; 0131110652; 0131108006; 0131108001; 0131105261; 0131105258; 0131104004; 0131103001; 0131102001; 0131101002; 0124307003; 0124307002; 0124307001; 0124306008; 0124306007; 0124306006; 0124306005; 0100309080; 0100309063; 0100309039; 0100119010
Cimișlia	152,7709	2901401254; 2901401222; 2901401221; 2901315028; 2901305367; 2901111001
Criuleni	2297,6615	3152111034; 3152110253; 3152110252; 3152106113; 3147108004; 3147105016; 3147105001; 3146112300; 3101102265; 3101101138; 3101101137; 3101101125

Donușeni	484,1605	3449210134; 3449209184; 3449208001; 3449206228; 3449109102; 3449108146; 3449106004; 3449106001; 3449101581; 3446117002; 3446117001
Drochia	177,176	7135113291; 3642102001; 3426202541; 3426107321
Edineț	1636,9	4135104182; 4114207149; 4114207148; 4114207147; 4114206002; 4114206001; 4114205002; 4114205001; 4114204003; 4114204002; 4114204001; 4114203002; 4114202003; 4114202002; 4114202001; 4114201003; 4114201002; 4114103003; 4114103002
Florești	502,5377	4503107007; 1949103206; 1918307035; 1918309001; 1918308001
Glodeni	81,4893	4830206131; 4821205536; 4821102184
Ialoveni	2,5123	5521203385
Leova	25,6576	5701223253; 5701107111
Nisporeni	98,9247	6052409009; 6052409008; 6052409007; 6052409006; 6052409002; 6052409001
Ocniița	109,7814	6234113196; 6234112056; 6234112052; 6234112051
Orhei	496,1759	6440308083; 6428111034; 6428111023; 6428111022; 6428111021; 6428107267; 6428107266; 6428102181; 6428102180; 6428101137
Rîșcani	1478,0865	7148110004; 7148109011; 7121307050; 7121306050; 7121305550; 7121304050; 7121302990; 7121301850; 7101208205; 7101204181; 7101204180; 7101203002; 7101202300; 7101201911; 7101201910; 7101114031; 7101114030
Sîngerei	516,7759	7456102049; 7443104002
Soroca	315,6142	7866101296; 7866101295; 7801103373; 3450205025; 3450204115; 1930208310
Taraclia	156,6117	8730404001; 8728303078; 8728205413; 8720311894

Telenești	11,3497	8901211046
Ungheni	205,3237	9277215442; 9277210008; 9277210007; 9274101151; 9263207552
UTA Găgăuzia	594,1921	9634212159; 9634106098; 9602102395 9634105292; 9634104036; 9634104033; 9634103074; 9602103360; 9634106097
UAT Stânga Nistrului	13,458	
TOTAL	20596,3092.”	

Articolul II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Agenția Proprietății Publice, autoritate administrativă din subordinea Guvernului Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Potrivit prevederilor art. 7 alin. (2) și alin. (3) lit. f ⁵) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, de competența Guvernului este administrarea, în modul stabilit de către Guvern, a terenurilor proprietate publică a statului aflate în gestiunea întreprinderilor de stat și a celor indicate în Lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, aprobată prin Legea nr. 668/1995, inclusiv darea acestora în locațiune/arendă/comodat/superficie.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În conformitate cu recomandările expuse în Hotărârea Curții de Conturi nr. 41 din 29.07.2020 „Cu privire la Raportul auditului performanței „Mecanismele existente asigură gestionarea eficientă a terenurilor agricole proprietate publică”, Raportului de evaluare ex-post de impact a Legii nr. 668 din 23.11.1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (CAI-06 nr. 197 din 25 iunie 2020), precum și indicației Cancelariei de Stat nr. 20-78-650 din 23.01.2023, Agenția a elaborat proiectul de lege ce ține de expunerea Anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, în redacție nouă. Terenurile incluse în Anexa la Legea nr. 668/1995, până la operarea modificărilor în art. 7 din Legea nr. 121/2007, au fost gestionate de întreprinderi de stat și instituții publice subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) și Academiei de Științe a Moldovei.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Se propune sistematizarea terenurilor agricole proprietate publică de stat pentru eliminarea divergențelor la suprafețele terenurilor stabilite în Anexa la Legea nr. 668/1995 și situația la zi, inclusiv neconcordanțelor în denumirea persoanelor juridice care gestionează terenurile menționate în aceasta. Astfel, se propune expunerea Anexei la Legea nr. 668/1995 într-o redacție nouă, ținând cont de toate neconformitățile depistate, dar care ar permite și identificarea în spațiu, prin număr cadastral, a tuturor terenurilor destinate agriculturii care rămân în proprietatea statului, or, identificarea terenurilor prin număr cadastral, înregistrate la Oficiile Cadastrale Teritoriale va permite ținerea unei evidențe stricte a acestor terenuri, dar și o gestionare mai eficientă de către Agenția Proprietății Publice. Obiectivul de bază este reflectarea conformă a terenurilor din Anexa, cu indicarea numerelor cadastrale și suprafețele acestora conform datelor din Registrul Bunurilor Imobile. Un alt obiectiv urmărit este valorificarea conformă a terenurilor care la moment sunt ocupate de construcții capitale, cum ar fi școli, stațiuni didactice experimentale, garajuri, ferme și altele. Terenurile propuse a fi excluse din Legea nr. 668/1995 în mare parte sunt ocupate de construcții proprietate privată a persoanelor fizice și juridice. Acest fapt a creat un mediu confuz

în posibilitățile de valorificare sau de folosință a terenurilor respective, începând de la suprafața necesară aferentă ce urmează să fie folosită, inclusiv modul de folosire a acestuia și imposibilitatea de obținere a actelor permissive în acest sens.

Redacția actuală a Legii a creat un volum foarte mare de petiții în adresa Agenției, în care a fost expus manifestul față de situația creată față de beneficiarii construcțiilor care au investit mijloace financiare la achiziția lor sau care doresc să aplice la diferite programe sau investiții pentru dezvoltarea afacerilor, dar impedimentul major fiind situația neclară față de relația funciară cu terenul, condiție obligatorie expusă de toate organismele financiare sau de dezvoltare.

În fapt proprietarii construcțiilor situate pe terenurile proprietate publică sunt persoane fizice și juridice de drept privat, inclusiv construcții proprietate publică domeniu privat al statului. Obiectivul propus este de a debloca situația creată privind valorificarea acestora neconformă, or transmiterea în relații de arendă a unui teren de sub construcție inclusiv cel necesar pentru exploatarea imobilului este un absurd. Terenurile agricole au ca scop obținerea de produse vegetale sau pot fi ocupate doar de construcții necesare acestui fapt (agriculturii) conform Codului Funciar.

Construcțiile care fac parte din domenii specifice precum ar fi domeniul educației rămân în acest domeniu, ele sunt protejate de legea specială în acest sens. Agenția nu are ca scop înstrăinarea terenurilor sau transmiterea acestora, acest fapt îl poate decide doar Guvernul la propunerea Ministerului.

Terenurile propuse spre excludere din textul Anexei din lege nu se exclud cu scopul de înstrăinare, ele sunt excluse cu scopul de ajustare a statutului acestora la necesitățile reale. Terenul ocupat de construcții și cel aferent lor nu poate fi antrenat sub nici o formă la creșterea de culturi sau alte scopuri agricole.

Toate terenurile din Legea nr. 668/1995 sunt intabulate inclusiv în Hotărârea Guvernului nr. 161/2019 Lista terenurilor din administrarea Agenției Proprietății Publice. Aceste terenuri rămân mai departe proprietate publică a statului, domeniul public, destinație agricolă. Schimbarea statutului lor va fi posibilă doar la decizia Guvernului prin actele guvernamentale în acest sens, la propunerea autorităților.

Suprafețele de teren sunt într-un proces continuu de ajustare din considerent că toate bunurile imobile proprietate publică sunt delimitate pe domeniu și apartenență în strictă conformitate cu prevederile din H.G. nr. 80/2019 *Programul de stat pentru delimitarea bunurilor imobile inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2026*, urmare acestui proces are loc și ajustarea suprafețelor la situația reală la toate bunurile proprietate publică (proprietate publică a statutului sau a UAT).

De consemnat este faptul că acțiune ulterioară delimitării în mod masiv a bunurilor imobile proprietate publică este și ajustarea listelor bunurilor imobile în acest sens atât numeric cât și suprafața (o componentă a delimitării în mod masiv este și corectarea de erori admise anterior la implementarea diferitor programe de stat) în HG nr. 161/2019 *cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice*.

De remarcat este faptul că riscuri de pierdere de suprafețe este exclus, acest proces de delimitare parcurge mai multe etape de verificare a datelor atât calitative cât și cantitative, date grafice, de evidență a registrelor de stat cât și de evidență a registrelor contabile deținute de toate instituțiile publice implicate în acest sens.

Mai mult, redacția propusă a Legii a reieșit și din considerentul normei și anume al naturii ei din considerentul că modificarea acesteia pe suprafețe o dată cu parcurgerea delimitării care durează etapizat de mai mulți ani, includerea de ajustări la suprafețe la fiecare număr cadastral nu este oportună.

De consemnat este și faptul că terenurile sunt înregistrate conform în Registrul bunurilor imobile, unde la fel pot fi vizualizate atât grafic cât și sub aspect de alte informații concludente, acestea sunt ajustate urmare a recepției finale a lucrărilor de delimitare. Legea rămâne a fi norma care doar le enumeră per UAT unde sunt situate, care sunt numerele cadastrale și expune direct domeniul de folosință.

Drept exemplu de instituție publică situată pe teren din lege este (domeniul educației) Școala Profesională Cuhureștii de Sus, situată pe terenul cu nr. cadastral 1918310001, solicitat spre excludere în avizare de către MECC.

Soluția propusă este excluderea din Anexa la Legea nr. 668/1995, a 181 de terenuri cu suprafața de 919.1392 ha, pe care sunt amplasate construcții proprietate privată și publică, fapt care face imposibilă utilizarea lor în scopuri agricole și valorificarea ulterioară a acestora, terenuri înregistrate pe suprafețe mici, motiv din care valorificarea acestora în domeniul agriculturii potrivit rigorilor din Lege nu este fezabilă, considerent din care înregistrările acestora urmează a fi păstrate în anexele la HG nr. 161/2019 inclusiv soluționarea situației create pentru fiecare teren, conform cadrului normativ, după cum urmează:

Unitatea Teritorial Administrativă de nivelul II	Numerele cadastrale
Anenii Noi	1046102019, 1046102017, 1017116046, 1017106016, 1046117172, 1046116077, 1046107002, 1046107001, 1032106010, 1032104129, 1032101043, 1021106169, 1017118207, 1017118114, 1017118110, 1017118067, 1017118066, 1017118065, 1017118059, 1017117178, 1017117171, 1017117156, 1017117151, 1017111020, 1017108119, 1017108118.
Briceni	1428204, 1 teren cu suprafața de 61.7679 neînregistrat
Cahul	1720102004, 1720101315, 1720101751, 1720101750, 1720101446, 1720101095.
Călărași	2501219274, 2501208595, 2501208496, 2501208283, 2501208596, 2501208594, 2501208593, 2501208026
Căușeni	2701205051
Chișinău	3153211012, 0100518004, 0100301030, 5511103130, 5511103148, 5511103148, 5511103133, 3153217430, 3153217285, 3153217207, 3153217197, 3153217196, 3153217194, 3153217182, 3153216005, 3153208149, 3153205024, 3153202038, 3153202037, 3153109466, 0131135032, 0131131471, 0131128414, 0131124395, 0131124394, 0131124393, 0131124300, 0131124296, 0131110655, 0131110654, 0131110653, 0131106145, 0124306010, 0100201259, 0100119271, 0100119270, 0100119011, 3153217442, 3153217265, 3153217195, 3153217183, 3152102315, 0100518303, 3146213001, 0131203008, 0131202303, 0131124458, 0131124437, 0131124398, 0131124397, 0131124396, 0131124326, 0131124299, 0131124297, 0111201001,
Cimișlia	2901315029, 2901305037, 2901304006, 2901401265, 2901304853.
Criuleni	3152111036, 3152111035, 3147116169, 3147105007, 3147111217, 3146213001.
Dondușeni	3449305502, 3449305501, 3449209183, 3446119113
Drochia	3642202077
Edineț	4114102289
Florești	4503103005, 1949119001, 1943103002, 1943103001, 1943102005, 1943102004, 1943102003, 1943102002, 1943102001, 1943101001, 1918207394, 1918207393, 1918207364, 1918207273, 1918207041, 1918206144, 1918206141, 1918310001.
Glodeni	4821205461, 4821205141, 4821204008, 4821203400, 4821203258, 4821102185
Hîncești	5324204029, 5324203043, 5324203042
Leova	5701223004.

Ocnita	6234111184
Orhei	6428111041, 6428111040, 6428111039, 6428111038, 6428111037, 6428111036, 6428111035, 6428111033, 6428111032, 6428111031, 6428111030, 6428111029, 6428111028, 6428111027, 6428111026, 6428111025, 6428111024. Teren cu suprafața de 50.0 și 54 neînregistrate.
Riscani	7101117284
Singerei	7456108010
Soroca	7866108270, 7801104204, 7801103310, 7801103298
Ștefan Vodă	Teren cu suprafața de 26.4711, 15.2922 și 37,9029 neînregistrate.
Taraclia	8730208347, 8730208330, 8730208327
Telenești	8901215034
Ungheni	9201104232
UTA Găgăuzia	9634209324, 9634208180, 9634206071, 9634206070, 9634206069, 9634206068, 9634110364, 9602223342

Concomitent, se propune intrarea în vigoare a prezentei legi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, reieșind din necesitatea deblocării situației create, cu înregistrarea terenurilor și valorificarea acestora în modul corespunzător.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Obiectivul urmărit este valorificarea conformă a terenurilor care la moment sunt ocupate de construcții capitale, cum ar fi școli, stațiuni didactice experimentale, garajuri, ferme și altele.

Terenurile propuse a fi excluse din Legea nr. 668/1995 în mare parte sunt ocupate de construcții proprietate privată a persoanelor fizice și juridice. Acest fapt a creat un mediu confuz în posibilitățile de valorificare sau de folosință a terenurilor respective, începând de la suprafața necesară aferentă ce urmează să fie folosită, inclusiv modul de folosire a acestuia și imposibilitatea de obținere a actelor permissive în acest sens.

Redacția actuală a Legii nr. 668/1995 a creat un volum foarte mare de petiții în adresa Agenției Proprietății Publice, în care a fost expus manifestul față de situația creată față de beneficiarii construcțiilor care au investit mijloace financiare la achiziția lor sau care doresc să aplice la diferite programe sau investiții pentru dezvoltarea afacerilor, dar impedimentul major fiind situația neclară față de relația funciară cu terenul, condiție obligatorie expusă de toate organismele financiare sau de dezvoltare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Reieșind din scopul proiectului actului normativ, implementarea acestuia nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este similar sectorului public.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Nu se atestă.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul de lege nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p>
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 <i>privind transparența în procesul decizional</i>, precum și a dispozițiilor art.20 din Legea nr. 100/2017 <i>cu privire la actele normative</i>, anunțul de inițiere a procesului de elaborare a prezentului act normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice. https://app.gov.md/proces-decizional/agentia-proprietatii-publice-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-anexei-la-legea-nr-668-1995-pentru-approbarea-listei-unitatilor-ale-caror-terenuri-destinate-agriculturi/ Totodată, prin scrisoarea nr. 18-69-13130 din 29 noiembrie 2024, Cancelaria de Stat a transmis spre avizare proiectul de lege către Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Apărării. Un anunț în acest sens a fost publicat și pe pagina Agenției Proprietății Publice, precum și pe platforma de participare https://particip.gov.md/ro.</p>
<p>7. Concluziile expertizelor</p>
<p>Proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului întru asigurarea intereselor naționale și securității statului, a fost supus expertizei anticorupție și juridice, concluziile cărora sunt incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.</p>
<p>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</p>
<p>Pentru implementarea prevederilor proiectului de lege, nu este necesară încadrarea actului în cadrul normativ existent.</p>
<p>9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</p>
<p>Agenția Proprietății Publice corespunzător prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, va asigura transmiterea terenurilor excluse din Anexa la Legea nr. 668/1995, în proprietatea publică a UAT-urilor unde sunt înregistrate.</p>

Director general

Roman COJUHARI

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 1043/APP/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Apărării <i>Scrisoarea nr. 11/1650 din 05.12.2024</i>	1.	Ministerul Apărării a examinat proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 1043/APP/2024) și, în limita competenței funcționale deținute, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Mediului <i>Scrisoarea nr. 11-07/3465 din 04.12.2024</i>	2.	Ministerul Mediului a examinat proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 1043/APP/2024), și în limita competențelor funcționale atribuite comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Educației și Cercetării <i>Scrisoarea nr. 08/5-09/8126 din 09.12.2024</i>	3.	Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 1043/APP/2024) și, în limita competenței funcționale, comunică susținerea de principiu a proiectului.	Se ia act.
	4.	Totodată, Ministerul Educației și Cercetării recomandă excluderea din Lista terenurilor destinate agriculturii proprietate publică a statului, domeniul public, a terenului cu nr. cadastral 1918310001. Menționăm că terenul cu nr. cadastral 1918310001 se află în gestiunea Școlii Profesionale din Florești (fiind preluat după reorganizare prin absorbție a Școlii Profesionale din Cuhureștii de Sus, r-nul Florești).	Se acceptă.
	5.	Terenul enunțat nu este folosit în procesul instructiv-educativ al Școlii Profesionale din Florești, fapt pentru care este necesară identificarea unei alte forme de valorificare a acestuia.	Modificat.
	6.	În condițiile în care nici o entitate publică centrală nu este cointereseată în valorificarea terenului cu nr. cadastral 1918310001, considerăm oportună analizarea opțiunii transmiterii terenului respectiv în proprietatea comunei Cuhureștii de Sus, r-nul Florești.	
	7.	Conex la Avizul Ministerului Educației și Cercetării nr. 08/5-09/8126 din 09,12,2024	Se ia act.

	<p>13. 0131116001, 0131115001, ”. Totodată, informăm că terenul cu numărul cadastral 0131120002 n-a fost identificat în Registrul bunurilor imobile.</p> <p>14. Textul „3147111217” se va exclude, acesta se regăsește și la UTA Criuleni.</p> <p>15. Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile terenul cu numărul cadastral 0131124326 este înregistrat după APL Codru, mun. Chișinău, acesta urmează a fi exclus din lista propusă.</p> <p>16. Criuleni Terenul cu numărul cadastral 3147114172 n-a fost identificat în Registrul bunurilor, acesta urmează a fi ajustat, totodată după textul „3146213001” se va completa cu textul „, 3147105007”, teren inclus în Anexa Legii nr. 668/1995, din administrarea Agenției Proprietății Publice, gestiunea I.P. „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”.</p> <p>17. Leova Textul 5717101602, 5717101601 se va exlude, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, acestea sunt înregistrate după persoane fizice. Totodată, considerăm oportun abrogarea Legii nr. 668/1995 și redarea acesteia într-o redacție nouă, având în vedere că potrivit capitolul I, Secțiunea a 2-a, articolul 5 litera b) din Codul Funciar nr. 22/2024, care intră în vigoare la 07.03.25, de competența Guvernului ține aprobarea listei de terenuri proprietate a statului, delimitate în funcție de apartenență și pe domenii.</p>	<p>Modificat. Se acceptă. Modificat. Se acceptă. Modificat Se ia act. Terenul urmează să fie supus delimitării în Cadrul Programului de delimitare a proprietății publice și va fi inclus în lista bunurilor imobile proprietatea statului, din considerent că a figurat în gestiunea/folosința Î.S. Institutul de cercetări pentru Pomicultură</p> <p>Se acceptă. Modificat.</p> <p>Se acceptă. Modificat. Se ia act. Prevederile expuse din Codul Funciar se reflectă în prevederile HG nr. 161/2019. Esența Legii a fost și este că doar Parlamentul să decidă modificările asupra listei terenurilor respective, fapt pentru care propunerea nu poate fi acceptată.</p>
--	--	---

<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Scrisoarea nr. 12-3700 din 10.12.2024</p>	<p>19. Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (<i>număr unic 1043/APP/2024</i>), în limita competențelor funcționale, susținem de principiu proiectul cu următoarele propuneri.</p> <p>20. Prin proiectul de lege se propune expunerea în redacție nouă a Anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.</p> <p>21. Conform Anexei la lege în redacția actuală, suprafața totală a terenurilor care se regăsesc în acesta este de 21 747,8841 ha. În redacția nouă a anexei, suprafața totală a terenurilor destinate agriculturii este de 20 762,7983 ha și suprafața terenurilor agricole pe care sunt amplasate construcții proprietate privată și publică este de 963,5432 ha. Astfel, se constată o discrepanță de 21,5426 ha, care necesită clarificări.</p> <p>22. Totodată, potrivit Notei de fundamentare se propune excluderea din anexa a terenurilor agricole pe care sunt amplasate construcții proprietate privată și publică. În rezultatul contrapunerii aleatorii a datelor aferente bunurilor imobile (terenuri) cu informația din Banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, ținut de I.P. Cadastrul Bunurilor Imobile, s-a stabilit că pe unele terenuri (1017111.020, 1017108.118, 1017108.119, 6428111.041, etc) nu sunt amplasate bunuri imobile (construcții). Prin urmare, este necesar ca Nota de fundamentare să includă argumente suplimentare care să justifice excluderea acestor terenuri fără construcții.</p> <p>23. De asemenea, terenurile cu numerele cadastrale 1046102.019, 1046102.017 și 1017116.046 au fost deja excluse din anexă prin Legea nr. 16/2024 pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului și nu ar trebui incluse în proiectul de modificare.</p> <p>24. Totodată, pentru a asigura claritatea și corectitudinea datelor, propunem completarea tabelului din anexă cu o coloană suplimentară în care să fie indicată suprafața fiecărui teren.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Se acceptă parțial. De menționat este faptul că în redacția actuală a Legii nu corespund denumirile instituțiilor, au fost operate modificări/ formări de bunuri noi din cele existente, au fost delimitate o parte din terenuri proces care include și corectarea de erori, considerent din care suprafețele corecte sunt cele la zi.</p> <p>Se acceptă. Modificat.</p> <p>Se acceptă. Modificat.</p> <p>Se ia act. Terenurile din Legea nr. 668/1995 urmează să fie supuse delimitării în cadrul Programului de delimitare a bunurilor imobile proprietate</p>
---	--	--

			<p>publică, proces în care va fi efectuată verificarea/ corectarea erorilor de suprafață, cu intabularea ulterioară a acestora în Registrul bunurilor imobile, considerent din care modificarea Legii etapizat pentru corectare de suprafețe urmare a acestui proces nu este oportună.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Raportul de expertiză nr. ELO24/10188 din 12.12.2024</p>	<p>25.</p>	<p>Potrivit Raportului Curții de Conturi (Hotărârea Curții de Conturi nr. 41/2020) - „Scopul principal al Legii nr. 668/1995 a fost de a nu permite intervenția asupra suprafețelor terenurilor agricole proprietate publică, decât prin modificarea legii respective”. Totodată, potrivit constatărilor Curții de Conturi (Hotărârea CC nr.41/2020) - „Până în prezent Anexa la Legea nr. 668/1995 a fost supusă modificărilor prin 39 de acte legislative, astfel diminuându-se suprafața terenurilor agricole aflate în proprietatea statului cu 13 111,45 ha (37%), de la 34 972 ha - prevăzute inițial, până la 21 860,55 ha - la moment”. De asemenea, Curtea a constatat că: „[...] pe parcursul ultimilor ani, au fost înregistrate un șir de tentative, cu rezonanță în mass-media, de a înstrăina ilegal aceste terenuri, implicând în acest proces resursele umane ale organelor de ocrotire a normelor de drept și autorităților publice, pentru a asigura integritatea lor”.</p>	<p>Se ia act. Scopul raportului Curții de Conturi nu a fost de a interzice intervențiile de modificare a Legii nr. 668/1995. Curtea a adus în evidență riscurile și aspectele care urmează să fie luate în considerație la modificarea acesteia. Diminuarea suprafețelor din lege este un proces absolut legal în momentul în care acest fapt are la bază o argumentare și o necesitate firească. Prin urmare este de concis faptul că urmare a procedurii de delimitare în mod masiv a bunurilor imobile proprietate publică suprafețele de terenuri agricole ce urmează să fie incluse în această Lege pot fi considerabile. Referitor</p>

	26.	<p>În altă ordine de idei, Codul funciar la art. 78 stabilește că - „Protecția terenurilor constituie un sistem de măsuri juridice, organizatorice, economice și de altă natură, prin care se urmărește folosirea lor rațională, preîntâmpinarea retragerii neîntemeiate a terenurilor din circuitul agricol, protecția lor contra efectelor antropogene nocive, precum și regenerarea și sporirea fertilității solurilor, productivității terenurilor destinate agriculturii și silviculturii”. La fel, art. 83 stabilește că - „Retragerea terenurilor agricole de calitate superioară din circuitul agricol pentru necesitățile de stat și publice se face numai în cazuri excepționale, prin hotărâre a Guvernului sau prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, prin hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei în a căror proprietate se află terenul respectiv, conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Guvern”.</p>	<p>la cazuri de rezonanță privind bănuiala rezonabilă de înstrăinare ilegală a terenurilor conchidem că aceste manifestații media nu pot fi temei de condiționare a promovării acestui proiect.</p> <p>Se ia act.</p> <p>Obiecția respectivă nu are tangență cu proiectul de modificare a Legii nr.668/1995. Proiectul nu se referă la excluderea terenurilor din circuitul agricol sau despre careva reglementări asupra integrității elementelor de bonitate sau folosință. Totodată, retragerea terenurilor din circuitul agricol este reglementat prin alt cadru normativ care explică exact cum poate fi posibil factologic.</p> <p>Se ia act.</p> <p>Centrul Național Anticorupție a sesizat corect impactul pentru societate și potențialele prejudicii ale interesului public și conchidem că anume acest fapt a stat la baza modificărilor propuse din următoarele considerente:</p> <p>1. Terenurile agricole ocupate de construcții</p>
	27.	<p>Deși autorul face o evaluare ex-ante a impactului proiectului urmare a implementării acestuia, ținând cont de faptul că proiectul reglementează domenii cu interes sporit pentru societate și pentru evitarea prejudicierii interesului public se impune a analiza unele aspecte. Examinarea acestor aspecte este efectuată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p>	

		<p>28. În final, menționăm că Centrul Național Anticorupție nu se expune asupra oportunității includerii sau excluderii unor terenuri agricole proprietate publică a statului în/din Lista ce este ca anexă la Legea nr. 668/1995. Totuși, ținând cont de domeniul reglementat de normele proiectului și de faptul că acest domeniul este încă vulnerabil la manifestări de corupție, în vederea eliminării riscului prejudicierii interesului public, precum și eliminării oricăror ingerințe de ordin normativ în privința instituirii de norme care ar putea fi calificate ca o încercare de excludere a unor terenuri din circuitul agricol (primul pas fiind excluderea terenurilor agricole din Lista anexată la Legea nr. 668/1995), recomandăm reexaminarea tuturor terenurilor agricole propuse spre excludere din această Listă prin determinarea în baza analizei impactului în vederea respectării interesului public de protejare a terenurilor, în special, a terenurilor agricole, ceea ce va determina și o gestionare eficientă și transparentă a patrimoniului public.</p>	<p>alte fostelor Î.S. S.A. sau alte forme juridice de stat din cauză că nu au fost excluse din circuitul agricol ca teren aferent construcției au fost imposibil de valorificat pentru diferite tipuri de relații funciare.</p> <p>2. Construcțiile de stat care au fost înstrăinate persoanelor fizice și juridice de drept privat nu pot fi reparate sau exploatate corespunzător din considerent că situarea construcțiilor capitale pe teren agricole nu permite obținerea de acte permissive în acest sens. Acest fapt a creat un șir de litigii și climat investițional nefavorabil pentru mediul de afaceri care au accesat aceste bunuri.</p> <p>Se ia act.</p> <p>Agencia atenționează că modificarea Anexei prin excluderea terenurilor enumerate expres în proiect, din Legea nr.668/1995 nu poate fi considerat un pas sau o tentativă în detrimentul intereselor statului sau cetățeanului. Terenurilor care nu pot fi utilizate sub nici o formă în domeniul agriculturii creează premise de</p>
--	--	--	---

			<p>corupție sau tentative de identificare de către proprietarii acestora de soluții alternative.</p> <p>Agenția apreciază atenționările centrului și comunicăm despre faptul că acestea vor fi luate în considerație la administrarea bună a patrimoniului statului.</p>
<p>Ministerul Justiției <i>Scrisoarea nr.01/11060 din 13.12.2024</i></p>	<p>29.</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat proiectul de lege pentru modificarea Anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului (număr unic 1043/APP/2024) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică că susține de principiu proiectul, cu condiția examinării următoarelor considerente și cu o ajustare suplimentară a notei de fundamentare aferente proiectului, astfel încât să se asigure clarificarea aspectelor invocate în prezentul aviz.</p> <p>În contextul notei de fundamentare, sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, prin excluderea a 181 de terenuri agricole cu suprafața totală de 919,1392 ha pe care sunt amplasate construcții proprietate privată și publică, cum ar fi școli, stațiuni didactice experimentale, garajuri, ferme și altele. Scopul final urmărit al prezentului proiect este de fapt valorificarea acestor terenuri. Pe plan conceptual, redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă la elaborarea actelor normative sunt de semnalat următoarele observații și sugestii. Sub aspect conceptual al propunerii ce vizează nemijlocit excluderea suprafeței de 919,1392 ha terenuri agricole, remarcăm că proiectul este în dezacord cu scopul pentru care a fost adoptată Legea nr. 668/1995, or, legea dată a fost adoptată anume pentru a exclude posibilitatea ca unele terenuri să fie transferate în proprietate privată. Prin urmare, nici un fapt sau act juridic nu putea să genereze dreptul unei persoane de a pretinde, ca terenurile menționate în lege, să fie trecute în proprietate privată. Totodată ținând cont de informația din nota de fundamentare precum că pe unele dintre terenuri vizate în proiect sunt amplasate construcții utilizate în scop educațional, subliniem că, potrivit art. 106 alin. (2) din Codul educației, clădirile și terenurile în/pe care, la data intrării în vigoare a prezentului cod, își desfășoară activitatea instituțiile de învățământ superior publice fac parte din domeniul public al statului și nu pot fi înstrăinate.</p> <p>Atragem atenția că din conținutul proiectului se distinge clar acțiunea de excludere a unor terenuri din proprietatea statului dar lipsesc prevederile care ar reglementa statutul juridic al acestor terenuri ulterior excluderii din Lista unităților ale 2 căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. Totodată, semnalăm că din proiectul legislativ lipsește dispoziția cu informația detaliată cu privire la terenurile care se exclud or indicarea</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Nota de fundamentare a fost ajustată și completată cu argumente suplimentare necesare percepției mai detaliată a proiectului propus.</p>

	<p>acestora în nota de fundamentare este lipsită de forță juridică. Excluderea terenurilor urmează să se bazeze pe argumente justificative care să asigure utilizarea eficientă și conform destinației a terenurilor, precum și în interes public. În textul notei de fundamentare nu se reflectă o argumentare suficient de valabilă pentru cazul dat. În paralel, constatăm că, din cuprinsul notei de fundamentare la proiectul de lege, lipsește informația privind utilizarea de mai departe a acestor terenuri (transmiterea în proprietate privată și păstrarea categoriei de destinație sau schimbarea categoriei de destinație a terenurilor). La art. I Cu referire la soluția normativă propusă la Art. I atragem atenția că, conform Anexei la Legea nr.668/1995, suprafața totală a terenurilor care se regăsesc în aceasta este de 21 747, 8841 ha, totodată urmare a excluderii suprafeței de 919, 1392 ha în redacția nouă a anexei, suprafața totală indicată a terenurilor destinate agriculturii este de 20 586, 3092 ha. În context, solicităm autorului să intervină în nota de fundamentare cu clarificările de rigoare în vederea explicării discrepanței semnificative apărute urmare a intervenției legislative propuse. Or, în situația în care terenurile indicate în Anexa la Legea nr. 668/1995 urmează să fie supuse delimitării în cadrul Programului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, proces în care va fi efectuată actualizarea informației și corectarea erorilor de suprafață, constatăm prematură prezenta intervenție legislativă.</p> <p>Totodată, semnalăm că amendamentul propus nu corelează cu denumirea actului normativ supus modificării. Având în vedere că în titlul anexei cât și conținutul acesteia lipsesc prevederi la denumirea „unităților”. La art. II Menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr. 100/2017, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”. În acest sens, constatăm argumentele reflectate în nota de 3 fundamentare insuficiente, sugerăm completarea notei de fundamentare cu argument suplimentare pertinente în raport cu obiectul proiectului legislativ.</p>	
--	--	--

Director general
Roman COJUHARI